

D. O. M. A.

DISPUTATIO POLITICA IV.

S U B D I T I S
IN GENE R E,
IN SPECIE DE MIXTIS;
Partim obœdientibus, partim
^{id est} imperantibus,

In Regia Fennorum CHRISTI-
NEA Universitate,

P RÆS I D E
M. MICHAEL O. WEXIONIO
Polit: & Hist: P. P. percelebri, & p. t.
Stip. inspect: attentiss,

Respondente

ARTHOLDO IOH: LACMANNO
Wiburgo-Carelio.

Die 15. Febr. Anni 1645. publicè habita.

ABOÆ Petrus Wald/ Acad. Typog. 1645.

Nobiliss: & Spectatiss:

DN. CLAUDIO C. Stalm/
de Stoorgården / &c. Parlamenti Regij,
quod Aboæ est, Assessori dignissimo.

Item.

Prudentiss: & Consultiss:

DN. ANDREÆ I. Gwart/
ejusdem Parlamenti Fiscali laudatissimo.

Nec non,

Prudentiss: & Integerr:

DN. CAROLO SIMONIS,
ibidem Notario fidelissimo.

Dn. Mecenatibus, benefactoribus, pro-
motoribusq; suis propensissimis, quovis honoris &
officiorum genere colendissimis, Exercitium hoc
Disputatorium (quod ut serenâ suscipiant
fronte, est quod maximis exoptat votorum suspi-
rijs) in grata ac officiosa mentis notam inscribere
& consecrare ut debuit ita voluit.

Bartholdus J. Lachmannus
Respondens.

Benigne Lector.

In hac disputatione, ut &c ceteris,
in præsentem patriæ statum penitus in-
zuemur, non sine magno, uti spes est, di-
scientium fructu. Longum quippe iter
per præcepta, breve & efficax per exem-
pla, uti cordatissimus Seneca loquitur. Et
generalia ista politicum non perficere, que
in moralibus disciplinis sœpè jejuna sunt,
experientia rerum magistra evincit: i-
demq; antiquorum & recentiorum scripta
ostendunt, qui generalem politicam, nisi
speciali jungatur ex quo usui esse judica-
runt. Ut igitur Idem quandam statutus
nostrī, exigente id munera ratione, cum
Studioſā juventute in hāc regiā Acade-
mīa communicaremus, voluntati cona-
tum addidimus. Sin alicubi aquaharet
votog; effectus ex aſſe non respondet; Tua
id humanitas supplebit. Errantes enim
& titubantes non convitijs, sed lenitate
reducere ac erigere morū eſt. Ea vero

Senec.
Epist. 6.

que secretorum tantummodo conscijs ri-
mari fas est, ignorare vel non attingere,
leve crimen duximus. Breviter; Si
quid delictum, nisu & desiderio supplen-
di officij delictum est. Maluimus enim
parum accurati quam parum officij memo-
res deprehendi. Excusabit id rei difficul-
tas: Nam ut de inceptis judicare & inven-
tis addere cuilibet obvium; ita glaciem
frangere operosum esse nemo sanus diffite-
bitur. Sed quid agimus? Neg, enim
zoilis & malevolis nos purgando unquam
satisficerimus; Neg, apud probos &
quos verum estimatores excusatione opus
esse confidimus. Sufficiat nobis spartam
pro virili exornasse; rei literariae pro ra-
ta non defuisse: Et prudentiores ad lima-
tiora edendum extimulisse.

Votum. Tu qui scrutaris, nostras quoq;
dirige mentes,
Fac tibi grata agitent, utilia
& patriæ!

THE-

THEISIS I.

Umimi Magistratus vel imperantis seu capitinis cōsiderationē Parentiū seu subditorū veluti inferiorū membrorum contemplatio haud immeritò excipit. Frustra n. imperatur ubi debitè nō obtemperat: Tales habentur omnes superioris imperiū agnoscentes; in Regno sive Monarchiā cuncti præter Regem.

Hænon:
disp. pol. 2.
th. 6.

H. Fiunt autem subditi vel origine seu nativitate; Vel domicilio ubi quis fortunarum suarū sedē fixerit. Post Schonb. Dan: Otto: Et nostrā etiam sententia quot modis Rex tot etiam subditi fiunt. Nempe, 1. vel ordinariè, dum aut per justam successionem, aut legitimam novi populi subjectiōnem; 2. Vel extraordinariè, sive mediatè, sive à Deo immediate, aliquius imperium ferre jubeantur..

Schonb,
pol. lib. 3.
cap. 34.
Ex. l. 3. ff.
ad munic.
Dan: Ott:
iur. pub.
c. 19.

III. Solent autem & debent etiam
subditi ad munia sua obeunda jura-
mento astringi: quo juxta teno-
rem juris nostri, absentes & quæ atq; pre-
sentes, postea nati & nascituri, & que ac pa-
rentes & maiores obligantur.

IV. Jurantq; DÆo pietatem & re-
ligionem Magistratui piè ac juste im-
peraturo officiumq; suum facturo,
in omnibus ijs quæ cum lege Dei &
jure regni non pugnant, Fidem, o-
bædientiam & quæcunq; ad regni
administrationem necessaria sunt
futura. Juxta Alth: Quæ omnia
in præfatâ jurisjurandi formulâ Tit:
Reg. cap. 5. haud obscurè continen-
tur. § 1. Honor, Amor ac Fides. § 2.
Operæ obædientiales & obsequiales in o-
mnibus quæ justè ac honestè imperari, &
exsequutioni mandari possunt. § 3. Ar-
tificiales opera, quæ corporalibus servitijs,
officijs vel functione aliqua pace aut bello
præstandæ. Et demum § 4. Reales
quæ pecunia aliarum verum erogatione

cap. 5.
Konung.
B. L. L.
in f.

Aur. reg.
F. p. 1a

Tit: reg:
iur. provin:
cap. 5.

& contributione peraguntur. Hæc munus reale; illa personalia vocantur.

V. Quæ munera sive onera non-nunquam ob justas causas (ne, dum alij releventur, alij opprimantur.) relaxari solent. Nempe 1. *Infirmitas Etatis*, minorennes & decrepitos; *Sexus* mulieres; *Valetudinis*, cæcos, surdos, mutos, furiosos, &c. à personalibus muneribus excusat.

2. *Inopia*, pauperes ab oneribus realibus eximit. 3. *Merita*, quæ etiam immunitatem præstant, vel respectu dignitatis vel occupationis in Rep. Digniores namq; & honoratores ut & Reip. negocijs occupati ac benè meriti à Fordidis & humilibus muneribus meritò & jure excipiuntur.

Quales sūt *Reip. Defensores, Duces, Comites, Barones, Nobiles, Consilia-*
rij, Ecclesiasticae, Academicæ & Schola-
sticæ personæ, &c. Extrema tamen
& summa Reip. necessitas, immunitates
atq; privilegia quandoq; suspendit, non
perimit.

Alth: polit:
c. 15. n. 6, & 7

Althus: cis
cap. 15. n.
8. & 9.

VI. Ista & similia subditorum officia sacra etiam nobis oracula passim inculcant; usq; adeò ut simulatio (quæ tamen à factione abesse debet) in amando Regem. 2. Sam. 10.

Prov. 24. celebretur. Honorem cum Solomone
v. 22. Apostolus Petrus imperat. Obædientiam D. Paulus, quin & Salvator ipse,
1. Pet. 2. Rom. 13. quæ Cæsar is sunt, Cæsari reddere mandat.
Mat. 22. Et pro Magistratus orare David &c Apo-
Psal. 20. stoli jubent; Etiam Impio, quod
v. 72. Sanctorum exempla confirmant. I-
1. Ti. 2. 2. mò Sapiens vel taciti cogitationibus
Eccles. 10. & in conscientiâ Magistrati male-
vult. dicere vetat. Honorifice igitur de
Magistratu & loquendum & senti-
endum.

VII. Hæc præcipua sunt subditorū erga Magistratum officia; Patriæ i-
tidem omnis Civis ardenter amo-
rem debet, commoda ejus promo-
vere (nemo enim sibi soli natus) & no-
citura amoliri; Quod varijs fit ra-
tionibus; Terræ culturam, Metal-
licas

Vide

Hænon: &

licas fôdinas, honestaq; artifacia pro-
movendo & non supprimendo aut
impediendo ; Patrios mores & con-
suetudines, non extremè malas &
abfurdas, vestitumq; usitatum & ho-
nestum servando ; Lingvamq; ver-
naculam in decus, honorem & uti-
litatem patriæ excolendo. Prodi-
tores aut falsarios prodendo ; Mor-
bos Epidemicos sive contagiosos
avertendo & pro virili fissendo, &c.

VIII. Ad invicem subditi consi-
lia, auxilia, subsidia, honorem, fi-
dem, amorem, & humanitatem,
pro varia conditione variè exhibere
tenantur.

IX. 1. Alij enim subditorum,
non planè & quæsi subditi sunt, ut i. Pe-
regrini, qui mercimoniorum, Expe-
rientiæ, studiorum vel alterius ne-
gocij caufâ in alienâ Rep. sine com-
morandi animo versantur. Hi dum
in alieno regno vivunt, legibus ejus
loci subjiciuntur, & ex contractu vel

Kekerm:
post Tho-
lozan.lib.15
de rep.c.3.

Dan. otto
jur: pub.
cap. 15.

delicto ibi forum sortiuntur. Ita
Conradinus Sveviae Dux Neapoli, &
Maria Scotia Regina in Angliâ hoc
prætextu decollati sunt. 2. Nec non
Incolæ qui domicilium alicubi absq;
Civitatis jure habent, ita ut Reipub.
pars non sint. Quales fuerunt Isra-
élitæ in Ægypto. Alij sunt plenè subditi;
ut Indigenæ, qui & domicilio seu ha-
bitatione & Civitatis jure gaudent;

Nat. 17. quos Salvator filios vocat; qui apud
v. 27. nos in urbibus juxta leges nomen.
ult. c. 15. daturi.

Pong. B. X. 2. Subditi alij *impropriè* sunt,
Es. L. i. e. tantum ratione bonorum alieno imperio subjectorum: utpote si
exterus Moscovita vel Germanus
prædia in nostro regno possideat: si-
Transact. cut olim teste *Transactione Stetinensi*,
Stetin: p. 10 *Sueci* hæreditaria bona apud Danos,
Joh. Mag. lib. 21, c. 22. situata habuerunt (quos Suecos Da-
nicatos appellat Joh: Mag:) quorum
utrumq; periculosem & vetitum. In
Exteris vero tales Vasalli non pauci
sunt

sunt. Alij *propriè*, qui respectu per-
sonæ subsunt, homagio seu fidelita-
tis juramento adstricti.

XI. 3. Inter subditos quidam *Co-
ribello* sc; contra voluntatem suam
subjugati, cum quibus cautè & pru-
denter agendum, nec facilè fides ad-
hibenda: quidam *Spontanei*, quibus
tutius creditur..

XII. 4. Sunt etiam ex subditis:
Alij *simpliciter* & *Absolutè subditi*, per
omnia sc. & sine exceptione, in his
quæ contra pietatem & honestatem
non militant, obligati: Alij *condi-
tionati*, qui certis quibusdam pactis
& reservatis ad obædiantiam præ-
standam tenentur..

XIII. 5. *Subditorum* prætereà
quosdam *immediatos* quosdam *me-
diatos*: 6. Alios literatos, alios illite-
ratos: 7. Alios *Nobiles*; alios *ignobi-
les*: 8. Alios *divites*: alios *pauperes*:
alios *mediocres*, (qui *tutissimi*) 9.
Alios *Privatos*, alios *Publicos*, 10.
Alios *Laicos*, alios *Clericos* esse notis-
simum

simum, de quibus inferius plura.

Per. Greg. Ut nunc varias Romanorum & alia-
Thol.lib.4. rum gentium divisiones taceamus.
de rep.c.i. Quas videsis apud Tholozanum & a-
lios.

Rev.Paulin XIV. II. Notanda cum primis
lib.1.Hist: & nostro statui accommoda est di-
Arcto:c.35. stinctio subditorum in Mixtos, qui pote-
de stat.reip. statis alicujus sunt participes: & Meros
suec.in ge- ac privatos simul, sive potestatis exper-
nere. tes, qui semper & tantum parent mini-
steria atq; auxilia præstando. De illis
tanquam potioribus prius, postea
etiam de hisce sequent: Disp. a-
gemus.

Adm: Rev: XV. Qui potestatis alicujus, in
Paulin: cit nostrâ patriâ, sunt participes; Illam
loc. obtinent, I. Vel ex legibus regni fundamen-
talibus, vel ex pacto, vel diuturnâ consuetudine.
Suntq; seculares, ut P.pes hæreditarii, senatori,
& reliqua Regni Nobilitas (quibus adde Judices
& Politicos alios) 2. Vel ex vi verbi & mandati
divini; Ut, Ecclesiastici, sc: Ecclesiæ Præfides seu
Episcopi, Superintendentes, Consistoriales & mi-
nistri; Nec non Docentes in Academiis, Colle-
giis & Scholis. Huc usq; verba Paulini.

De

De hisce postmodum seorsim: Nunc
a. de Secularibus Magistratibus impri-
mis aliqua adferemus.

XVI. Proximam à Reg: M:te c. 4 Kong.
eminentiam & dignitatem obti-
nent præcipue Regni Senatores qui ex
indigenis assumentur: Inter quos
primum locum prisca temporibus
Archiepiscop⁹ & Episcopi inferiores, quot.
quot Regi eligere placuit, tenuerunt;
Additis ex equestri ordine
duodecim, ut jus antiquum habet.
Verum postquam admissa fuerunt,
& accenso Evāngelij lumine agni-
ta quatuor Christi verba: Vos Au-
tem Non SIC: Secularibus hu-
jusmodi relicti, Episcopi sacra cu-
rare jussi sunt, ut eleganter Ioachimus
Beust.

c.g. Kong.
B. L. L.
in pr.

Conf. And.
Bur. in de-
scrip. regn.
Svec.

Luc. 22.

Aula decet Reges, Christi decet
Ara ministros;
Regnum cum Christo, non
babet orbis idem.

Præ-

XVII. Præsentī autem tempe-

Privil:Nob: state ex præcipuâ tantum Regni No-
Svec:p.3.
Aur: reg:
F. p. 5.
Decret:Co:
mit: Holm:

bilitate Senatores leguntur, ordina-
riè numero viginti quinq;. Inclu-
sis sc: quinq; supremis officialibus: Drot-

1633. P. 5. zeto, Marscho, Admiralio, Can-
cellario & Thesaurario. Quo-
rum omnium officium in communi
hoc præcipuè est: Ut Regem juris sui
Regniq; admoneant; Ad ea quæ Re-
gnō utilia ac profutura sunt, pro sua
virili & omnibus nervis invitent & su-
deant; Ordines plebemq; ad fidem, prom-
ptitudinem & obædientiam excitent &
impellant; Omniaq; negotia, sive ordi-
nariè sive extraordinariè commissa, Re-

Cap. 8.
Bonung.
B. 2. 2.
cum p. 5.
aur, reg, F.
gium item Regniq; jus, eminentiam, u-
tilitatem & salutem, vigore juramenti
S: R: M:ti Regnoq; præstiti, sedulò &
indesinenter promoteant & procurent.
Qualis autem Consiliarius esse de-
beat ex Symmacho Schonb. elegan-
Schonb. l. 3. tèr describit. Consiliarius sit in-

alios

alios temperatus, in se severus, sine pol.c, 23, ad
contemptu facilis; sine terrore re- fin.
verendus, nullis prosperis franga-
tur, nullius rideat adversa, indeco-
re nescius largitatis. Plura vide
apud Lips. virtutes sc. consiliario se-
standas & vitia eidem fugienda.

XVIII. Inter quinqu suprema Re-
gni officia primum est Drotzeti, quod
Vice-Regem denotare And: Bure⁹ in
descriptione Orbis Arctoi notat; ejusq;
principuum olim officium fuisse Re-
gem officij admonere. *Drotzeti* ta-
men munus ac officium in quibus-
dam cum Archidapiferi Rom. Im. si-
c: 5.p. final.
ve Electoris Palatini congruere patet
ex Aurea Bulla Caroli 4ti. Unde
& non adeo absurdè Drotzeti Archida-
pifervocatur. Hodiè Supremi judicij Re-
gij sive Holmensis Parlamenti, quod
nostratibus Hoffrätt aut Römingz; Paulin: l.1,
jambd dicitur, Præses est, & nomi- c. 36. hist.
ne Regis unà cum Assessoribus judici- Arct. Aur.
um exerceat; salvo tamen jure & Ma- Reg. F. p.
jestate Regis. Idem Bureus & post 6. & 7.
cum Paulinus⁹. Hujus

Aur. Bul.
Car 4ti

bui. nibio

Paulin: l.1,
c. 36. hist.

Arct. Aur.

Reg. F. p.
6. & 7.

Proces. Jud
P. 2, & II.

Act. ordin. p. 14. **XIX.** *Hujus Parlamenti cogni-*
tioni subsunt. 1. Omnes causæ per
Appellationem huc devolutæ, sive è
Ducatibus P.pum Heredit.iorum sive
contra Iudices Provinciales, sive con-
tra Consules & Senatum Civitatis Regni,
(si modò causæ valor 50. thaleros svecic s exæ-
quet: contra Holmensem civitatem infra 100.
thal. non appellatur. Sed ex speciali privilegio,
à Dicasteriis Holmensis & Aboensis civitatum,
infra longe maiorem sumnam iam non fieri
provocationem praxis observat: Ne appellationes
nunquam ob parlamenti vicinitatem frequententur:)
sive contra Senatum Provincialem in
Estoniâ, aut Consules & Senatum Re-
Process: iud. valensem, nemine excepto. 2. Cri-
p. 20, per tot: mina Læse M.tis. 3. Eæ causæ in qui-
Vid. c. 9, 10. bus Rex ipse cognoscere solet in Pla-
& 40.
Ting. B. citis seu judicijs quæ Räffst / Landz-
cum seqq. aut Rättare ting antiquo jure dici lo-
Ordin. iud. lant. 4. Querela denegata justitie.
ap. 14.
5. Personæ Privilegijs gaudentes, juxta
Ord: iud: Oereb: 6. Si quæ causæ
à Senatibus Academicis dirimi ne-
queunt; Salvis tamen Privilegijs.
7. Et si quæ causæ à S.R.M. te ipsam
con-

concernentes, huc remissæ & gra-
ves ob considerationes delatæ fue-
rint. Quamvis enim etiam in pro-
pria causa summus magistratus ju-
dicare possit: quia tamen hoc odio-
sum; per modum arbitramenti sum-
mis curijs se submittere soleat.

Besol. syna
pol. lib. 1.
cap. 2.

XX. Cumq; Regni amplitudo sic
postulet, quatuor ejusmodi sunt
Parlamenta seu Suprema judicia Regni,
pari Authoritate ac potestate instru-
cta. Primum in Holmensi Metropolis, Aur. Reg.
ubi Regni Drotzetus, sive Archidapifer, F. p. 8.
præsider, cui sedecim adjunguntur Processi
Assessores, quatuor ex Senatoribus Re- iud: p. 2.
gni, sex ordinis Equestris & sex idonei
Literati, cum Secretario, Notarijs &
Fiscalij. Secundum Iunecopie, cuius
Præses unus ex senatorio ordine;
Assessores genere Nobiles sex, & toti-
dem alij viri cordati, qui Secretari-
um Notarios & Fiscalem habent.
Tertium Parliamentum Magni Ducatus
Fennlandia est hic Aboe; cui itidem

B

Regni

Regni Senator præsider, Assessores habens
sex Nobiles & sex alios cordatos ac
Eruditos viros, cum eorum Secreta-
rio, Notarijs & Fiscali. Quartum,
verò Dorpati Livonum est, ubi Præses
Processi:
etiam est Regni Senator, Assessores sex
iud: p. 2,
Nobiles, & sex urbici, quibus etiam
Secretarius, Notarij & Fiscalis ad-
junguntur. Ex ipsis Assessoribus
Vice-Præses eligitur..

XXI. Summa itidem conditionis
membra Regni, horum Parliamentorum
cognitioni, junctis Senatoribus, Pro-
vinciarum Præsidibus & Consulibus Hol-
mensi, Ubsaliensi, Gotheburgensi, Nor-
copensi, Aboensi & Wiburgensi, sece-
Aur: R: F:
p. 9
submittere tenentur. Et hi sunt
Magistratus per quos justitia in toto
Ord. Jud.
p. 5
Regno commodissime & æquissimè
cap. 3.
Rädst. 25.
& seq.
Conf. th. 19.
administratur. Primum per judi-
ces inferiores, in Urbibus prima instan-
tia in inferiori curiâ, Råmnâres fam-
mar dictâ: Secunda coram Consuli-
bus & Senatu urbico: Tertia verò, si
res

res tanti, in Reg: Judicio. Ruri a. sup. & c. 27.
prima instantia est coram judice terri-
toriali cum scabinis; Secunda co-
rām judice Provinciali cum assesso-
ribus; Et tertia corām supremo ju-
dicio Regio. Neq; ab hoc Sup. Jud.
per appellationem ulla provocatio
datur. Conceditur in parti, ut ipsi
videtur, gravatæ, per libellum sup-
plicem apud S. R. M.^{tem} revisionis^{p. 8. & 13.}
beneficium humilimē impetrare.
Depositâ scilicet intra 8. duum du-
centorum thalerorum summâ,
judicio supremo inferendâ: quæ ju-
dicib. (sive sententia approbetur si-
ve non) cedet. Process: jud: p. 35.
adde Bureum & Paulinum loco ci-
tato.

XXII. Quia v. satis non est justi-
tiam domi administrare, nisi hostes
foris arceantur & bellorum insultus
avertantur: Summorum itaq; Colle-
giorum Secundum Militare est, quod
per MARSKUM Regni dirigitur, qui à

Aur: reg: Marte, quem Gothicum veteres dixerunt.
Form. p. 10. se, nomen traxisse videtur. Huic
Præfidi duo Senatores, qui & ipsi arma
tractarunt, item quatuor alij strenui
milites vel officio jam fungentes
vel antea functi, adjunguntur. Or-
dinariè ad hoc Consilium Generalis
Campi Marschallus, quoties intra re-
gni fines constitutus, Regni item
Armamentarius, cum Generali Excubia-
rum Præfecto, quibus itidem Secreta-
rius, Notarij & Copistæ cum Fiscali
adhibentur. Horum est Inspectio
militum, Peditum & Equitum, mu-
nitionum, fortalitiorū & armorum,
quæ vel in campo, vel in arcibus u-
surpantur. Horum etiam est con-
scriptiones & conductiones mili-
tum eorumq; iustificationes, castella,
maximè limitanea, & quæcunq; huc
referuntur, sedulò curare; Structu-
ras ad defensionem dirigere, mili-
tibus iustitiam administrare.

Habet

XXIII. Habet & hoc collegium peculiare *Ius militare*, 145. articulis comprehensum, quod regiam auctoritate confirmatum 11.^m vigorem obtinet. In concl:dict: art: mil. Quod tamen jus in Expeditionibus bellicis, & locis munitis cum primis viget. Domi enim constituti pedites & equites, officiales & plebei, jure communi utuntur. Ordinant: jud: p. 19. Et hoc modo armorum cura peragitur, quæ *sinistrum mundi brachium* ab *Accursio* dicuntur, *veluti Leges dextrum*. Neq; enim arma sine legibus tuta, nec leges sine armis salva. Reinck. de regim. Secul: & Eccl: Sed dorebus bellicis postmodum plura.

XXIV. Tertium Collegium supremum est Admiralitatis. Cum enim Regnum Svetiæ, non terrestri tantum, sed & navali seu maritimâ defensione, propter situm, indigeat: Neq; utrumq; bellum, maximè si si-

Art: milit:
in f.

Ordin: iud:
Oereb.p.
14, in f.

mul fiat, ab uno *Duce* geri possit; tertium itaq; inter summos Regni officiales tenet locum *Architalis*,^{sus} alias regni *Ammiratus* & nostaribus *Rijks Ammiral.* Huius tanquam Praesidi adjunguntur *Assessores* duo ex Regni Senatu, cum primis in navigationibus versati; Deinde quatuor *Vice-Ammirali* aut seniores & prudentiores inter *Capitaneos* navales, cum *Secretario*, *Notarijs*, *Scribis*, &c. qui omnia notabunt & expeditate nebunt. Hujus Ammiralitatis officium est in omnem Classem bellicam sive conjunctam, sive in varijs portibus disiunctam; naves majores & minores, diligentem inspectionem habere; Navium exstructiones, quae Holmiæ vel in alijs provincijs regni quacunq; ratione iusus publicos ædificantur. Certos habere Catalogos & designationes emptorum, atritorum aut reparatorum in navigijs, ut & nautarum ac homi-

hominum huc spectantium. In
summâ, ut nihil desit, carbasa aliave
requisita, tormenta, commeatus
aptus & sufficiens, & quicquid ad
bene instructam classem requiritur,
maturè provideatur. Ex ærario a. re-
gni, uti & collegij militatis impensæ,
persolvi debent. Ehi sunt Magi-
stratus, quibus cura maritimæ defen-
sionis directè incumbit, huc etiam
peculiaria quædam jura, quæ Navas
les Articuli vocantur, pertinent,
secundum quos & jus regni commu-
ne, judicia navalia excentur.

XXV. *Quartum autem Collegium
Præside Regni Cancellario dirigi-
tur.* Summè enim necessarium
est ut unus inter regni Senatores po-
liticâ prudentiâ, vario rerum gra-
vissimarum usu & divina eloquen-
tiâ emineat, qui totius, R eip. curam
geret, ut membra omnia felici har-
moniâ gaudeant, morbi prævide-
antur & avertantur, commoda &

Aur: reg:
form: p. i.
adde Bur:
dicto loco.

utilitates ab indigenis & exoticis,
quæ haberi possunt, maturè procu-
rentur; Qui quamvis non ordine, estima-
tione tamen & dignitate summo semper
loco apud Reges habitus. And. Bur. de-
scrip. Svec. Assessores in hoc Collegio
sunt quatuor Senatores regni, unus Can-
cellarius Aulicus cum duobus Secretarijs
Status, genere potissimum nobiles.
Ad Cancellariam spectant omnes Se-
cretarij Parliamentorum seu judicio-
rum regiorum, Referendarij, Scribae
ex Cancellariâ regni & quotidianâ;
Nec non Legati, Residentes & Agentes.
Hic Statuta, Ordinaria, Privilegia & Ple-
nipotentia tractantur & componun-
tur. Comitiorum & conventuum De-
creta, Pacificationes, Fædera & alia
hujusmodi expeditiones etiam hue
pertinent: Omnesq; ordinariae con-
sultationes, quæ à S. R. M. te suscipi-
untur. Ulti pluribus ex aur: reg:
For: p. 12. evidens est. Adde And:
Bur: dict: loc.

Quin

Aur. Reg.
For. p. 12.
Bur. loc.
cit.

XXVI. *Quintum collegium Æ-*
rarij, sc: nervorum rerum gerenda-
rum curam agit. Hujus Præses est,
Theſaurarius, cui affident duo ex re-
gni Senatoribus; Duo Nobiles & duo
ex Senioribus Camerarijs, Ascito pro-
ximo Secretario, Referendario, Nota-
rijs, Logistis & Scribis. Horum offi-
cium in eo præcipue consistit, ut re-
ditus regni justè & mature exigantur
ac colligantur, & in necessarios usque col-
locentur: Nec præter ratione dimi-
nuantur, sed potius augeantur & mul-
tiplicantur. Aciem proinde ocu-
*lorum in *Fisci Regalia* intendant, ne*
intervertantur, negligantur aut per-
dantur, &c. Omniaque sic dirigant, ut
regni corona & domi & foris, in omnem
eventum parata inveniat subsidia. Hi-
sce igitur subjecti sunt omnes quibus
regni bona & redditus simul ac im-
pensæ colligendæ auterogandæ sunt
commissaæ.

Aur: Reg:
Form. p:13.

XXVII. *Eminentioribus etiam*
B 5 offici.

officialibus accensentur supremus Re-
gni Marscalcus Senatorio ordine ho-
noratus; cuius munus est aulam Re-
gis dirigere, rationes impensarum ex-
aminare, inspectionem habere in
Mensam & quotidianos Regis auli-
cos ministros, & quicquid in hunc
Regis statum ordinariè aut extraor-
dinariè insumatur... Ceremonijs
præesse in conventibus publicis &
congressibus, solennitatibus nuptia-
libus & convivijs; Legatosq; exci-
perc. Huic Marschalcus aulicus, Aule
Magister, Magister Stabuli, quiq; culina,
cellæ regiae & stabulo inserviunt, pare-
bunt. Nec non Tribunus cohortis
aulicæ, quoad Ceremonias & quoti-
diana ministeria, hinc dependet.

XXVIII. Est & Armamentarium
regni Nijfjens Egymastare/ qui omnia
ad armaturam pertinentia, tormenta,
pulverem pyrium & catena de genere
hoc, curat; cui harum rerum ratio
reddenda. Eum vero ad collegium
Mili

Militare esse referendū supra dictum
theſ. 23. Et ex aurea reg. for. amplius
pater puncto 19. à quo etiam post
communicata consilia, resolutio-
nem expectabit, & secundum hanc
necessaria ad bellum terrestre vel na-
vale dirigeat.

Aur. Reg.
for. loc. cit.

XXIX. Sunt præterea Archiſta-
bularius regni, equorum regiorum
curam gerens, cui parent aulicus Ma-
gister Stabuli, Equisones & omnes e-
quorum equarumve publicorum
& pullorum curam agentes. p. 20.
Aur: reg:Form: Et Venator regni qui
camporum regiorum, jurium venationis
& rivariorum, uti & nemorum coronæ
curam sustinebit, ne utilitas publica, quid
detrimenti patiatur. Ut aves & qua-
drupedes non nisi ll. b definitis anni
temporibus capiantur, ursorum v.
luporum, aliorumq; noxiorum ani-
malium venationes non negligan-
tur. Arbores frugiferae contra jura regni
non excidantur, sed fagi & Querceta co-

Priv. Nob.

p. 26.

ronæ

ronae utilitatem aliquam præsent. Conf.
Aur: Reg. p. 26. priv: Nob. Huic juxta instruc-
for. p. 21. *tionem communicatam parebunt,*

Venator aulicus cum sibi subjectis;
vivariorum custodes, nec non & alijs,
cum necessitas & usus publicus po-
stularit; uti p. 21. aur: reg: for: decer-
nitur..

XXX. Atq; ita in toto imperio
justitia administratur, *Securitas pro-*
movetur, tota *Resp. curatur*, nece-
sariaq; procurantur: Et *Aula* itidem
Regia optimè dirigitur & sustenta-
tur.. Nunc videamus quomodo
singulæ Provinciæ, *Civitates & Terri-*
toria regiminis habenas proprius sen-
tiant.

XXXI. Omnis provinciarum
directio in regno Sveciæ per certas
distribuitur Toparchias seu Guber-
namenta; quæ numero sunt 21. hoc
ordine:

I. Architoparcha seu supremus Castellanus
Holmensis in Arce regiæ residens; hic tamen
provinciæ rurali non præst, sed arcis tantum
& Ci-

& Civitatis Holmensis ædificiorum, privilegiorum, &c. curam geret: uti p. 24. aur. Reg. Formæ exprimitur. His semper unus e Senatu Regni. p. 23.

2. Toparcha Uplandizæ qui Ubsaliæ residens.
3. Toparcha VVestrogotizæ & ditionis Scarensis, Scaris residens.
4. Toparcha Fenlandizæ Septentrionalis & Australis, nec non Alandizæ. Aboæ residens.
5. Generalis Livoniae Ingrizq; Gubernator Dopathi ordinariæ residens.
6. Toparcha VVesmannjæ Montanorumq; ad argenti & ferri Fodinas, Atosiaæ residens.
7. Toparcha Smolandiæ Decem-territoriorum, & Junecopensum in Croneberg residens.
8. Dynasta Careliae VViburgensis, novæq; arcis, VViburgi residens.
9. Ostrogothiaæ Toparcha Lincopizæ residens.
10. Sudermanniaæ Toparcha Nycozipæ residens.
11. Tavastiaæ Dynasta simul & Nylandiaæ. residens in Tawasthw.
12. Dynasta ditionis Elfsburgicæ & Dalensium Gothenburgi residens.
13. Calmarenfis ditionis & Oelandiaæ Dynasta Calmariæ residens.
14. Dalecarlorum & cuprimontanorum Dynasta in Phalonia apud cuprimontanos residens.
15. Dynasta Nericiensium & Vermelandorum, Oerebrogiaæ residens.
16. Dynasta Norlandorum occidentalium & Lapponum, Hudviksvvaldi residens.
17. Toparcha Bothniensium orientalium Ulaburgi residens.

18. Estoniae Toparcha, Hariæ, VViriæ, VVikia & Jerviæ, in arce Jervensi residens.
19. Toparcha Ingriz & Arentakiæ, Narvæ residens.
20. Ditionis Kexholmicæ, Kexholmiæ residens.
21. Circuli VVendici & Pernovvici Dynastes in Livoniâ qui Rigæ residet.

Aur: Reg: Numerus hic Dynastarum ne à quopi
Form. p. 23. am ut justo major (est enim ad cavillan-
dum prona hominum perversitas) imme-
ritò traducatur. 1. Consideranda est Re-
gni amplitudo latissime se e exten-
dens. 2. Non oportet ignorare quantum
sit benè imperare: Vix namq; etiam
si tot sint, omnibus negocijs expediundis,
cunctisq; exequutioni mandandis suffici-
unt. 3. Hanc esse Scholam in quâ ad con-
sulendum toti patriæ nobilissima ingenia
exercentur & informantur non nesciant.
Si igitur juvenes honestis studijs dediti
publico rectè aluntur sumptu; Quidni
simul & Reip. inservientes, & ut uberiorum
aliquando inserviant, proficientes ex era-
rio honorifice sustendandi sint? 4. Ut
hoc caute attingamus; altiora in genia hisce
alenda esse, ne ociosa & ab omni digni-
tate

tate exclusa, aliquid Reipub. damnosum
tentando & machinando, sibi exitium
ferant.

XXXII. Horum est officium, Ord: Jud:
ut quilibet in suâ Provincia justitiae
administrationem urgeat & exe-
quetur. *Toparchar* in enim non est ul-
lum exercere judicium, sed *judices*
inferiores officij, si id negligant, ad-
monere, & *judicata* mature & legi-
time exequi. Debent etiam con-
scriptionibus militum interessere, &
ubiq; S. R. M.^{tis} & coronæ jura &
subditorum defensionem atq; tute-
lam non negligere aur: R: For: p.25.
Arcium structuras & reparaciones
promovere; cujuslibet privilegia
tueri, plebeiorum sustentationis
media augere: Enormitates præpe-
dire, vel mature in aula regia signi-
ficare.

XXXIII. Et hæc est publica to-
tius Regni & singularum Provinciarū ad-
ministratio: neq; ullus est Magistratus
infe-

P. 9.
Aur. Reg.
form. p.26.
in f.

inferior, qui non ad aliquod horum supremorum collegiorum referri possit ac debeat. Iudices enim inferiores, Parlamentis proximi, sunt Legiferi seu provinciales judices: Cujusmodi in nostrâ patriâ quatuordecim habentur: (olim undecim tantum districtus seu legiferatus fuerunt) Nunc autem 1. Est Uplandiæ. 2. Westrogothiæ & Dalorum. 3. Fenlandiæ Septentrionalis, Alandiæ & Bothniæ Orientalis. 4. Ostrogothiæ. 5. Wesmanniæ & Dalekarlorum. 6. Fenlandiæ meridionalis, Tavastiæ & Nylandiæ. 7. Decem Territoriorum in Smolandia. 8. Sudermaniæ. 9. Calmarniensis districtus & Oelandiæ. 10. Careliæ & Kexholmiæ. 11. Occidentalis Norlandiæ. 12 Nericiæ. 13. Wermelandiæ, & 14. Ingriæ. Hi sunt judices provinciales, coram quibus Secunda instantia Ruri. Aur: reg: for: p. 26. uti & supra dictum. In Civitatibus judi-

ces sunt *Consules & Senatus urbicus*, qui-
bus præsidet *Prætor urbanos* à S. R. M.
coordinatus. dict: loco. Atq; sic o-
mnes qui *justitiae aliquam* habent ad-
ministrationem judicando, *Parla-
mentis regijs succenturiantur.*

XXXIV. In *militiâ* quicunq; &
liquem gerunt *Magistratum*, *terrâ* aut
mari, utpote: *Tribuni*, *Centuriones*
sive *Capitanei*, horum adjuncti & lo-
cum tenentes aut inferiores, *militari*
Collegio & *Ammiralitati* subordinan-
tur. *Secretarij* & res archiviregni quo-
quo modò tractantes, è *Cancellaria*
dependent: Sicut *Prætores*, *Scriba ter- ritoriales*, *Exactores*, *Inspectores Telonio-*
rum, *Arendatores* & similes, quoad
officium, Cameræ judicio sunt sub-
jecti, & ad *Thesaurarij jurisdictionem*
referuntur. Nullum proinde est
officium quod non suum compe-
tens & peculiare forum agnoscat;
Quod non suos inspectores, præsi-
des & protectores habeat. Qui

Aur. Reg:
Form. p. 36.

C

juxta

juxta peculiarem instructionem
S. R. M.^{te} traditam negotia omnia
dirigunt.

De Nobili.
vid.inter a.
lios Gvaz.
de Conver:
Civ: Diss:
4. p. 3:

Paulin: Hist
Arct: lib. I.
cap. 37.

Privileg:
Illust. Col-
leg: p. 7.

XXXV. *Est & Nobilitas* in genere quidam *Magistratus* respectu suorum colonorum seu rusticorum, prædia Nobilium allodialia & feudalia colentium. Dividuntur Nobiles (genere intelligimus, virtutem tamen minimè excludentes) in *Illustres*, quales *Principes & Comites*; *Generosos*, quales *Barones & Equites aucti*; Et *Nobiles communes*. Qui omnes maximis dotati sunt Privilegijs. In nostro Regno specialiter etiam dispescitur *Nobilitas* in tres *Classes*. 1. Est *Comitum*, quorum hoc tempore tres familie sunt; Nec non *Baronum*, familie novem. 2. *Classis*, quorum Majores in ordinem Senatorium, vel nuper vel olim lectos fuisse, probari potest. Quales familie plures; circiter triginta. Numerus enim subinde novis ascitis augetur. 3. *Clas-*

3. *Classis* eorum, qui propter virtutem & merita, vel ipsi vel in majoribus suis, à S.R.M. te insignijs & Privilegijs Nobilitatis sunt honorati; Aut etiam alibi Nobilitati, hic vero in Illustre Collegium solenniter receperiti, & in Matriculam relati; Familiæ circiter 150. De quorum omnium sessionibus & votis fusius postmodum, ubi de Comitijs egerimus.

Cit. priv.
Coll. illust.
p. 90

XXXVI. Explurimis & amplissimis Nob: Privilegijs, pauca hæc sunt & præcipua. 1. In assequendis dignitatibus & Magistratum munij prærogativam habent; Hinc Supremorum Colleg: Praesides, Senatores, Consiliarij Camera, Legati, Iudices, Secretarij, &c. sumuntur. Qui etiam optimis stipendijs honorandi sunt. 2. Honor & existimatio Nobilium peculiariter munitur, ne à quoquam impunè violetur, ne dum in carcere rem indictâ causa Nobiles impingantur. Etiam delinquentes aut

Priv. Nob.
Svec: p. 3. 40
5, & 6.

Ibidem.
Puncto 70

Punct. 9. pacem publicam violantes salvo
c. 22. & 24. conductu gaudent. Nec coram in-
Edic. 5. ferioribus judicibus in capitalibus
E. 2. comparere tenebuntur.. 3. In Fo-
Punct. 16. dinarum metallicarum, Sylvarum,
Punct. 24, Venationum, Fluminumq; usu
25, 26, 27, prærogativas habent. 4. Artifices pro-
28, & 29. prios œconomiae necessarios habere
Punct. 30. licet, & propriū carcerem; neq; eorū
Punct. 17. famuli, ministri aut subditi, in alien-
num vel regium immideatē detru-
dendi. Multæq; Domino Nobili ce-
Punct. 33. dunt. 5. *Ius patronatus* in Ecclesijs,
Punct. 21. ubi habitant, obtinent. 6. In exte-
ras regiones merces ex bonorum
proventu, absq; onere transportare;
ab exteris ad familiæ sustentatio-
nem & armaturam necessaria eme-
re, fas est. Nec non Fundos in Urbi-
bus ab omni exactione immunes
(nisi inibi negotiatio exerceatur)
possidere integrum est. Hæc &
longè plura, quæ omnia nunc per-
censere non licet, *Privilegia maxi-*
ma,

ma, Nobilibus olim concessa, longo
usu permissa, & à proximis Regibus
confirmata sunt; *Uti ex cap. 2. 4. 8.*
Eg. Kong. Ball. L. L. constat. Addi-
tis: Statutis Regis Magni Ladulås 1285.
R. Birgeri Confirm. Legisterij, 1294.
R. Magni Erici Conf. leg. 1346. R. Al-
berti Assecurazione, 1371. E ejusdem
Gryphsholm. 1383. Reginæ Margaretae
assecurazione, 1388. R. Erici Pomerani
obligatione & unione, 1394. Christierni
Iuramento, 1520. Nec non R. Gustavii I.
R. Iohannis III. Eg. Et specialiter Gu-
STAVI ADOLPHI M. 1611. Nycop.
Repet. Holm. 1617. & 1626. &c. Neq;
Confirmatio mature petentibus de- Priv. Nob.
negari potest aut debet. Hi igit-
tur supradicti omnes, & non alij, in
seculari ordine *Magistratum* loco
habentur, & respectu sibi subjecto-
rum reverâ sunt *Magistratus*: Re-
spectu autem S. R. M. tis subditi sunt
& dicuntur.. Ideoq; *Mixti* sunt
subditi.

Coronidis loco quæritur: An Nobilitas Paupertate amittatur? Cum ludibrio esse soleant Nobiles pauperculi; Quonia uti Horat. canit:

Et genus & virtus, nisi cum re, vilius algæ est.

Verumq; sit decora à majoribus parta, necessitate pressis oneri esse. Resp. Nos tamen negamus quenquam per solam Paupertatem, nisi eam turpissimè vivendo, per illicitas ac sorditas artes ac nequitiam accersiverit, Nobilitatem amittere. Quamvis enim Nobilitatis fulcra & columnæ, Divitiae, absint; Ipsa tamen Nobilitas & Generositas manet. Stob. Tiraquel, & post hos Schonb. Pauperibus interim Nobilibus in juvenili ætate, literis, armis & servitia magnatibus praæstito contra hanc tempestatem se se præmovere cum Gvazzo svaferimus.

MANTISSÆ.

I. Summa etiam collegia administrati officij rationem reddere tenentur. Non

Schonb.
pol. lib. 3.
cap. 39.

Gvaz. de
conver.
civi

Bantum D^eo 1. Sams. 12. Sap. 6. Esa. 34.
Eccl. quemadmodum omnes homines
cunctarum actionum, immo et dictorum
atque cogitarum rationem reddent:
Sed et S. R. M. t. Quod si Rex absens
fuerit, agrotus, minorenis vel alias
impeditus; Sibi invicem per accura-
tissima examina rationem reddunt. A.
R. Form. p. 38. quod est superiorum
anno praxis confirmat.

3. Sic quoque Marschalcus, Stabularius et
Venator Regni, cum judicibus Pro-
vincialibus, Castellanis, Millitumque
Tribunis ad Festum Epiphanius Hol-
mie quolibet anno ad reddendam ra-
tionem comparere tenentur. Aur:
R: F. p. 37.

4. Debent et trium Parlamentorum
Præsides, aut eorum vicarij. quotan-
nis in Junio, una cum duobus Assessori-
bus et Secretario comparere ad acto-
rum, coram S. R. M. te vel scilicet su-
premis Collegijs, rationem reddendam.
p. 39. A. R. F.

Conclusio. O auream verè & merè auream Re.
giminis & administrationis Formam;
ubi officia suis limitib⁹ distinctissi-
ma, ad unum tamen scopum colli-
mant: Et catenæ ad instar, in qua
moto uno circulo moventur & cæ-
teri omnes, cohærent. Omnesq;
suarum partium accuratissimè &
gravissimè admonentur... Ideam
hanc Studioſa juventus sedulò con-
templetur, & maturè quisq; vitæ
stadium, in quo partem Reip. sibi
credendam cum laude & fructu gu-
bernare possit, eligat. Faxit o-
mnipotens DEUS ut hac in seram
usq; posteritatem, si ulla futura,
Administrationis ratione opti-
mâ, Patria nostra in pace &
Tranquillitate perfruatur!
Amen.

CO-

COROLLARIA.

I.

An novus Rex debeat Consiliarios Prædecessoris sui mutare & amovere? Neg. Nisi
E^s Antecessor E^s ministri improbi atq^{ue} invisi fuerint. Schonb.
l. 3. c. 22.

II. Anne uni plura officia demandanda: An v. Magistratus inferiores utiliter multiplicentur? Neg: utrumq;. Prius: Non uni plura munia injungenda, nisi valde affinia sint. Posterius; Elaborandum n. ut necessarij tantum E^s commodi constituantur. Tholoz. l. 4. c. 6.

III. Sitne potius invitatis, an am-
C^s bien-

bientibus, Magistratus defe-
rendus? Resp. Illis potius quā
bis: Non tamen sine distinc-
tione; Quam vide apud VVels:
dec. 9. Quæst. 2. pol.

IV. Num Rex Consiliarijs o-
mninò opus habeat? Aff. Neg.
enim unius mentem tanta mo-
lis capacem esse credibile est, in-
quit Tacit. 8. ann. Confer Prov.
13. Ec.

V. An propter odium populi
Senatores & Magistratus lo-
co movendi? R. Ordinariè
NON, interdum tamen potius
quam seditio vel majus aliquod
malum consequitur.

VI. Sintne juvenes in pub. con-
silijs & arduis Magistratibus
adhibendi? R. Non facile:
Nec

Nec soli; valde enim periculo-
sum est. Schonb. l. 3. c. 23. Ex-
pedit tamen iuxta annosas arbo-
res, novellas plantas conserere;
Ut seniorum dicta & facta imi-
tari discant. Tholoz. l. 24. c. 9.

VII. Utrum tolerabilius: Si
Rex malus, an v. Consiliarij?
Resp. Utrumq; horrenda poena.
Hoc tamen gravius videtur.
Alth. c. 37. n. 20.

VIII.. An primaria officia in re-
gno plebeis hominibus sint
concedenda? N. Si ex Illu-
stribus & Nobilibus idonei re-
periantur. Heroica tamen
virtus non planè negligenda.

IX. An Rex solus debeat pri-
maria officia conferre? Aff.
Alth: c. 37. n. 71. Et Keckerm:
cursu Pbil: disp. 31. quæst. 3.

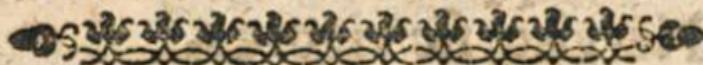
X. Utrum in consultationibus
Seniores an juniores, an ne
promiscuè sententiam dicere
debeat? R. Juniores poti⁹ seu in-
feriores prius: Ne superiorum
siant asseclæ. Interim consue-
tudo est stylus cuiusq; curiæ est
tenendus. Quod si etiam in
gravioribus causis vota in tectis
Schedulis scribantur, liberta-
tem haud parum confirmare
videtur.

XI. An utile sit multos creare
Nobiles & Vasallos multipli-
care? Aff: Keck: disp. 3 r. q. 2.
conf. Boter. pol. illust: l. 4. c. 3.

XII. An Parlamenta habeant
arbitrariam judicandi pote-
statem? Aff: Arbitrariam ha-
bent; sed ill. bus conformem. So-
la a,

la autem R. M. tas absolutam
Et gratosam. Besold. Synop. pol.
l. i. c. 2. adde c. 41. Tinc. B. Et
Konung. B. L. L. c. 4. Et 35. p. 1.

XIII. An inferiores Magistra-
tus debeant esse venales?
Neg: Fieri enim non potest
quin is qui emit vendat. vid.
Keck. cit. disp. 31. q. 4. curs. Phil.
Et Tholoz. l. 4. c. 6. n. 4.

In præsentem Patriæ Statum,

ACCLAMATIUNCULA.

A Deste patriotæ
Nepotuli Gothorum,
Gens inclyta ac domitrix,
Adeste gratulantes;
FORMAM notate REGNI,
STATUSq; firmioris

Colu-

Columina annotata.
Themis, ecce, sic habens
Gradivus atq; ferrum
Neptunus ac tridentem
Regunt; Regitq; pacis,
Et fæderum tenorem.
Et commoda undiquaq;
Svasor potens Deorum.
Thesaurus, ecce, cuius
Commissus usque curæ!
Sic suppetente nervo,
Nervisq; sic vigore,
Cunctis alacritate,
Pedesq; sic manusq;
Aptissimè moventur
Hoc *Quinq; Sensuum* ceu
Motu integerrimorum...
Sacrum *Sacra* usq; placant
Non impedita *Numeri*.

RE.

REGINA bracchio isthæc
Animat potens potenti.

Adeste Patriotæ
Nepotuli Gotherum;
Gens inclyta æ domitrix
Adeste gratulantes.

F.

M. O. W.

Politissimo & Literatissimo Iuveni
Dn. BARTHOLLO LACMANNO
WIBURGENSI, amico suo syncerè
colendo, de Subditis Mixtis pu-
blicè differenti.

Imperij que sit ratio, que jura regendi,
Disseris; & docto ritè lepore doces.
Laudo tuum Studium, laudo conamina Lacman,
Quod candas merito pulpita celsa Sophum.
Carmina dent alij; malo tibi nectere votum:
Te precor in Studijs adjuvet ipse DEUS.

Honoris & amoris ergo
apposuit

GEORGIUS ALANUS
Phys: & Bot. P.P.

BARTHOLDUS JOANNIS LACMANNUS V.

Per Anagram.

SUDAS; MUSA HINC ORNABIT ANNULO.

IMpiger Aoniis SUDAS Lacmannae Palæstris,
Et Clariæ carpis sedulus artis opes.
HINC Serto flavas ORNABIT, & ANNULO honoris,
Cultus Apollo comas, MUSA deeora manus.

Occupatissimus affixit
SIMON ANGLENIUS.

Pulchra quidem res est, astivâ & gravior umbrâ,
Police fila Lyre nosse ferire levi:
Svavius ast longè patrij fundamina regni
Scire, Soligâ statum ritè referre sui.
Utraqâ nota tibi res est doctissime Lacman.,
Deliciæ Charitum, deliciæqâ chelys'.
Differis hinc solidè quæ Gens sit subdita Gotthis,
Et simul in reliquos fræna retorquet ovás.
Præside sub magno contorta Sophismata sternis,
Ut maneat sempèr gloria magna tibi.
Macte animo & virtute igitur, Deus ipse secundet
Conatus: Satis est; Pignus amoris habes'.

Politissimo Dn.. Respondenti
Amico suo candido ita libens
Iubensq; gratatur.

A X E L I U S A N D R E A
Bothn.